

Topraklar

Toprağın Katmanları

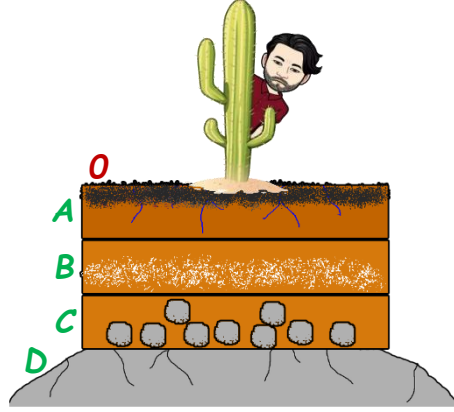
O Katmanı: Organik maddelerden oluşan birkaç cm bo-
yunda toprağın en üst katmanıdır.

A katmanı: Organik madde ve mineral karışımından o-
luşan **yıkama** katmanıdır.

B katmanı: A katmanında yıkanan tuz, kireç gibi mine-
rallerin biriktiği katmandır. Bu yüzden genel olarak aç-
ık renklidir.

C katmanı: Anakayanın parçalanmaya başladığı iri par-
çalardan oluşan **ayırışma** katmanıdır.

D katmanı: Toprağı oluşturan **Anakayanın** bulunduğu
katmandır.

Toprak

- ✓ Kayaçların parçalanmasıyla oluşurlar.
- ✓ Yer kabuğunun en dış katmanıdır.
- ✓ İçinde mineraller ve humus bulunur.
- ✓ Canlıların yaşam alanını oluşturur.

Humus: Topraktaki çürümüş ve parçalanmış
ayrılmış bitki ve hayvan kalıntlarına denir.

Fiziksel Parçalanma: Sıcaklık farkı gibi nedenler-
den dolayı toprağın kimyasal yapısında bir değişim
olmadan gerçekleşen parçalanmadır.

- ✓ Sıcaklık farkının fazla olduğu alanlarda
- ✓ Yüksek kesimlerde
- ✓ Çöllerde
- ✓ Karasal iklim alanlarında görülür.

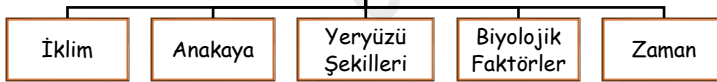
Kimyasal Parçalanma: Toprağın suyun etkisi sonu-
cunda kimyasında değişim olarak gerçekleşen par-
çalanmayı ifade eder.

- ✓ Sıcaklık ve nemin fazla olduğu alanlarda
- ✓ Ekvator, Akdeniz, Okyanusal iklimlerde

Biyolojik Parçalanma: Canlıların kayaçları parçala-
masıyla oluşur. Bunu bitki köklerinden çıkan asitler
ve toprakta yaşayan hayvanlar gerçekleştirir.

Toprak Oluşumunu Etkileyen Faktörler

Zonal Topraklar

- Laterit
- Terra Rossa
- Kahverengi Orman
- Kestane rengi Bozkır
- Kahverengi Bozkır
- Podzol
- Çernezyom
- Çöl
- Tundra

Azonal Topraklar

- Alüvyal
- Löss
- Moren
- Kolüvyal
- Litosol
- Regosol

İntrazonal Topraklar

- Hidromorfik
- Halomorfik
- Kalsimorfik
- ✓ Vertisol
- ✓ Rendzina

"Yorgunluk Sadece Zihindedir"

Aylardır çalışmışsındır ve ilerlemeyeceğin duygusuna kapılırsın bazen. Pes etme-
ye hazır hale gelirsın, yorgunluk iliklerine kadar işler. İşte o anda şunu düşün. Bu
yorgunluğu sadece ben yaşıyorum. Rakiplerimde tam şimdi yoruluyor. O zaman
ben devam etmeliyim ki rakiplerimden bir adım önde olayım. Ben her düşmeye ha-
zır olduğumda bunu yaparım. Rakiplerimin de yorulduğunu düşünürüm ve daha bir
hevesle çalışırım. Yorgunluk sadece zihindedir unutma. Yorulduğunda titreyip ken-
dine gelmeyi öğren.

Laterit

- Ekvatorial iklimde görülür.
- Yıkama fazladır.
- Mineral bakımından fakirdir.
- Humus oranı düşüktür.
- Verimsiz topraklardır.
- Oksitlenmeden dolayı kırmızı renkli topraklardır.
- Sıcaklık ve yağış koşulları iyi olduğu için toprak oluşumu hızlıdır.

Terra Rossa

- Akdeniz iklim bölgesinde görülürler
- Oksitlenmeden dolayı renkleri kırmızıdır.
- Kalker üzerinde oluştukları için kireç fazladır.
- Organik madde miktarı azdır.
- Ülkemizde Akdeniz ikliminin görüldüğü güney kesimler de görülür.

Podzol

- Nemli ve soğuk iklimin olduğu alanlarda görülür.
- İğne yapraklı ormanlar altında oluşur.
- Kül renkli topraklardır.
- Yıkama fazladır.
- Mineral azdır.
- Verim oranı düşüktür.

Kahverengi Orman Toprakları

- Ilıman Okyanusal iklim bölgelerinde görülür.
- Yaprak döken ormanlar altında oluşur.
- Humus bakımından zengindir.
- Yıkama fazladır.
- Kireç oranı düşüktür.
- Verimli topraklardır.

Kahve ve Kestane Bozkır Toprağı

- Step iklim alanlarında yoğunudur.
- Kurak iklim koşulları hakimdir.
- Yağışlar yetersiz yıkama azdır.
- Kireç birikimi fazladır.
- Organik madde az humus oranı düşüktür.

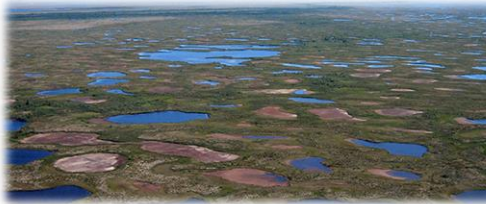
Çöl Toprağı

- Kurak bölgelerde oluşurlar.
- Yağış yetersiz, Kireç birikimi fazladır.
- Fiziksel ayrışma yoğunudur.
- Bitki örtüsü cılızdır.
- Humus oranı düşüktür.

Tundra

- Kutup altı iklimde görülür.
- Yılın 9 ayı donmuş 3 ayı çözünerek bataklık halini almış topraklardır.
- Tarıma elverişli değildir.
- Üzerinde yaz mevsiminde liken ve çalılar bulunur.

Çernezyom Toprak

- Sert karasal iklim alanlarında oluşurlar.
- Çayır bitki örtüsü altında oluşur.
- Humus oranı yüksektir.
- Kara topraklar olarak bilinirler.
- Verimli topraklardır.

Alüvyal Toprak

- Akarsu tarafından taşınan topraklardır.
- Mineral bakımından zengindirler.
- Horizonları yoktur.
- Verimli topraklardır.
- Delta ovalarında yoğun olarak rastlanır.

Lös Toprak

- Rüzgarların taşıyıp biriktirdiği topraklardır.
- Mineral bakımından zengin, verimli topraklardır.

Moren Toprak

- Buzulların taşıyıp biriktirdiği topraklardır.
- Mineral bakımından fakir, taşlı, verimsiz topraklardır.

Kolüvyal Topraklar

- Dağların eteklerine biriken topraklardır.
- Kumlu çakıllı yapıları vardır.

Litosol Topraklar

- Taşınma ile dağın eteklerine giden topraklardan geriye kalan taşlı topraklardır.

Regosol Topraklar

- Volkanlardan çıkan kumlu topraklardır.

Hidromorfik Topraklar

- Bataklık, sazlık gibi sulu topraklardır.
- Taban su seviyesi yüksektir.
- Drenaj kötüdür.

Halomorfik Topraklar

- Tuzlu toprakları ifade eder.
- Kurak ve yarıkurak bölgelerde görülür.
- Suyun buharlaşmasıyla tuzun toprağın yüzeyinde birikmesiyle oluşur.

Kalsimorfik Topraklar

- Anakayanın kalkerden oluştuğu alanlarda görülen kireçli topraklardır. İkiye ayrılırla.

Vertisol

- ✓ Dönen toprak, Taş doğuran topraklardır.
- ✓ Killi, kireçli eski göl tabanlarında oluşurlar.
- ✓ Yazın oluşan çatlaklara dolan parçalar kışın su ile şişerek yüzeye hareket eder.

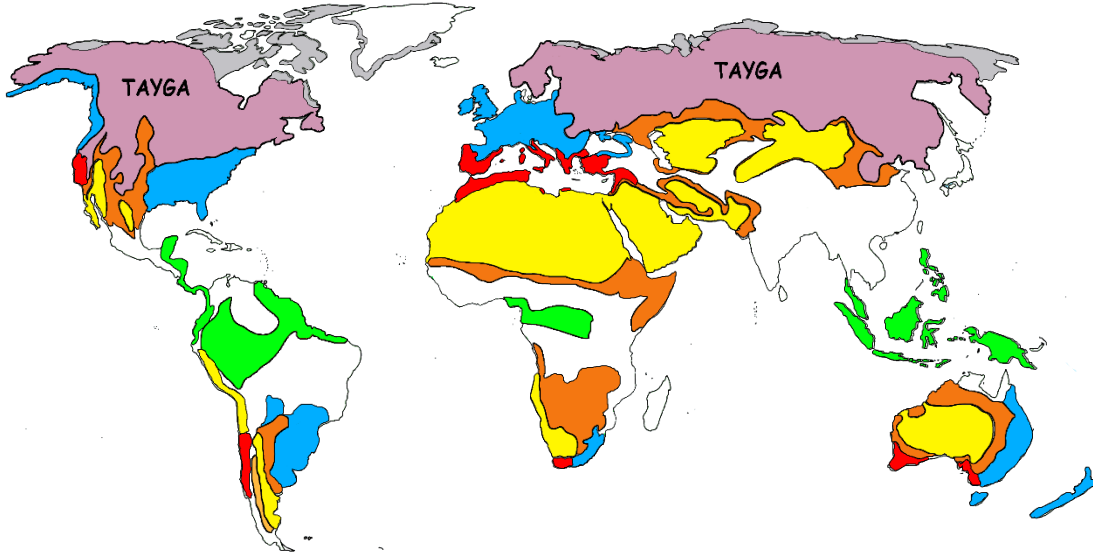
Rendzina

- ✓ Yumuşak kireçtaşı üzerinde oluşan topraklardır.
- ✓ Üst kısmı koyudur.
- ✓ Alt kısmı ise kireçten dolayı beyaz renktedir.

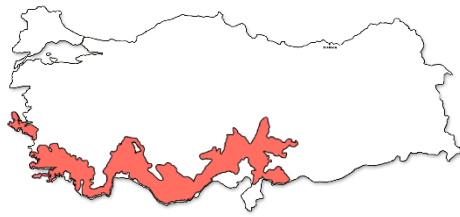
✳ Zonal topraklar iklim ve bitki örtüsüne göre şekillenir. İntrazonal topraklar ise topoğrafya ve kayaların özelliklerine göre şekil alırlar. Azonal topraklara taşınmış topraklardır.

Dünya Toprak Tipleri Haritası

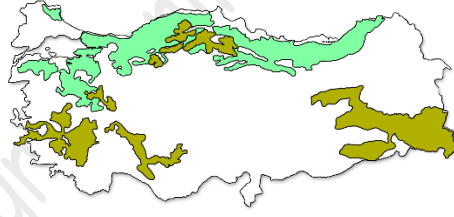

● Çöl Toprakları	● Terra Rossa	● Kahverengi Orman Toprakları	● Tundra
● Laterit	● Podzol	● Kestane ve Kahverengi Bozkır Toprakları	

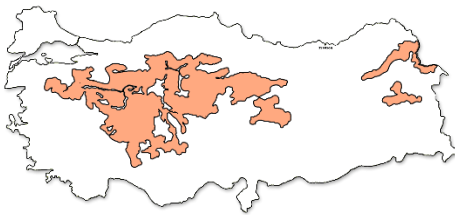
Türkiye Toprak Tipleri

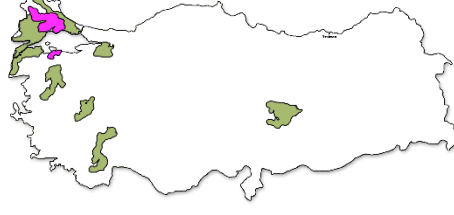
● Terra Rossa

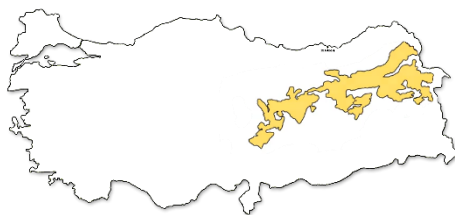
● Kahverengi Orman Toprağı
● Kireçli Orman Toprağı

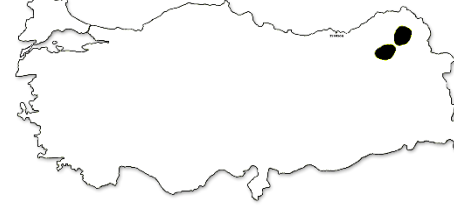
● Kahve ve Kestane renkli step

● Rendzina
● Vertisol

● Regosol Topraklar

● Çernezyom